

LESTIPS SECUNDAIR

STEFANIE KENNES - IMELDA-INSTITUUT BRUSSEL

INLEIDING

- Achtergrondsheets
- Brainstormsessie
- Korte toelichting lestip 2017
- Praktische algemene tips over werken rond poëzie in de klas

ACHTERGROND

- Imelda-Instituut Centrum Brussel
- KSO, TSO en BSO
- 365 leerlingen over twee afdelingen (Mout en Scheut)
- 43 verschillende nationaliteiten
- 70% van de leerlingen zijn anderstalig
- Nederlands als derde of zelfs vierde taal

ACHTERGROND

- noodzakelijkheid niveaugroepen Nederlands en Frans
- verdeling op basis van testen op vaardigheden en kennis derde graad (SKJ, HTR)
- vooroordelen lezen & poëzie
 - Lezen is saai
 - Lezen is te moeilijk

BRAINSTORMSESSIE

- 6 groepjes
 - Iedere groep krijgt een gedicht (3 gedichten in totaal)
 - Wat zou jij hiermee doen in de klas?
 - eerste ideeën, indrukken
 - algemene thema's
- ➔ 10 min per groep, nadien kort toelichten aan de andere groepjes en eventueel vergelijken

Een kus

‘Zal ik je eens een levensgevaarlijke kus geven?’

Ze ging op haar tenen staan, legde haar hand in mijn nek

en gaf mij een levensgevaarlijke kus,

zo’n kus die aan een zijden draadje hangt

en heen en weer zwiëpt, om zijn as tolt en wegschiet –

ik kon hem niet tegenhouden, ik riep, zwaaide met mijn armen,

holde hem achterna –

zo’n kus die zich omdraait

en aanlegt, iets hoger, iets lager,

zo’n dodelijke kus.

“Een kus” / Toon Tellegen

In: Er ligt een appel op een schaal

(Querido, 1999)

Mijn voeten vastgenageld
loop ik achter jouw voetstappen aan
ik overnacht bij de roofdieren
ik jank tot de maan verschijnt
je houdt mijn hart in de greep en leidt mij
ik waai mee met je wind
als je honger aan me knaagt kniel ik
sta enkel op om je te gehoorzamen
blind keert mijn blik terug

ثاقبةٌ قدميَّ بالمساميرِ
كما تدلُّني مشيئتكُ أمشي
مع الضَّواري أُبيتُ
يصدحُ صوتي بالعواءِ حتى يظهرَ القمرُ
أخذاً بناصيةَ قلبي ككلبٍ ذليلٍ تسوقُني
حيثُما شاءتُ ريحكُ أنْ تميلَ
كلُّما الجوعُ يأكلُ لحمي أركضُ
ولا أستفيقُ إلا لطاعتك
ثم عمياءَ يرتدُّ بصري إليَّ

“Mijn voeten vastgenageld” / Fatena Al-Ghorra

(vertaald door Nisrine Mbarki en Kees Nijland)

In: Gods bedrog

(Uitgeverij P, 2014)

IN DE TREIN

De man tegenover mij in de trein

gromde ontstemd: !iub nee taw

De regen kletste tegen de ruiten.

!la gad eleh ed tneger teH, ging
de man verder en hij zuchtte diep.

De zon laat zich niet zien, zei ik.

Daarna sloot ik de ogen want ik
had weinig zin verder te praten.

?nepals smos ej aG, vroeg de man.

Ik zei maar ja, want ik houd niet
van praten met achteruitreizigers

In de trein Gerard B. Berends

In: Altijd zoek

(DiVers, 2002)

LESTIP 'IN DE TREIN'

- **Voor het lezen (10 - 15 min)**
 - Maak de leerlingen warm met een algemene inleiding
 - Filmpje over achteruitspreken (Bruno Vanden Broecke)
<http://www.vier.be/deslimstemensterwereld/videos/achterstevoren-praten/18954>
 - Bespreking met leerlingen
- **Na het lezen (15 – 25 min)**
 - Samen of individueel lezen
 - Korte focus op bespreking van inhoud en vorm

LESTIP 'IN DE TREIN'

- **Aan de slag (1- 2 uren)**
 - Focus gedicht – treingesprekken
 - Zelf boodschappen maken (fotocollage, posters,...)
 - Project rond mobiliteit (vakoverschrijdend) met gedicht als basis
 - Focus omgekeerd spreken
 - Overkoepelend thema (vakoverschrijdend – projectmatig)
 - Creatief schrijven – gedichten
 - Instagram, Snapchat, Facebook

ALGEMENE TIPS – WERKEN ROND POËZIE

- Niet per se vanuit het gedicht vertrekken, zeker niet bij moeilijke lezers
- Sociale media (instagram, Snapchat, Facebook)
- leefwereld van jongeren (verwerking & thema's)
- Creativiteit vanuit de leerlingen
- Filmpjes, muziek → poëzie is niet altijd saai 😊

ALGEMENE TIPS – WERKEN ROND POËZIE

- Projectmatig en vakoverschrijdend werken
 - Eventueel proza en poëzie linken (~ Uitgelezen op School)
 - Evaluatie en specifiek leerdoel niet altijd noodzakelijk → zeer beperkt in het leerplan
 - Belang van leesplezier en creativiteit! Aandacht voor mooie woorden, zinnen, taal is minstens zo belangrijk.
-